

Huvudman

Praktiska Sverige AB
Org.nr: 5562575786
epost@praktiska.se

Beslut

Datum 2025-02-28
Dnr SI 2024:7697
Sida 1 (13)

Ärendet

Tillsyn av Praktiska Gymnasiet Trollhättan i Trollhättans kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB att senast den **15 augusti 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande skolans arbete med särskilt stöd, skolans arbete med att utreda frånvaro samt beslut om betyg. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Praktiska Sverige AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Praktiska Sverige AB ska vidta följande åtgärder

Skolans arbete med särskilt stöd

1. Se till att lärare, i de fall de befarar att en elev trots extra anpassningar riskerar att inte uppfylla betygskriterierna, anmäler till rektorn eller den rektorn har delegerat det till att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas (3 kap. 7 § skollagen).
2. För varje sådan anmälan om utredning av behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn, eller den rektorn delegerat det till, ska rektorn se till att starta en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den 28 februari 2025 till den 15 juni 2025 samt vilket datum utredning har startat för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).
3. Se till att det av alla åtgärdsprogram framgår när de ska följas upp och vem som är ansvarig för uppföljningen, samt vem som är ansvarig för utvärderingen.

Skolans arbete med att utreda frånvaro

1. Se till att skyndsamt utreda elevers upprepade eller längre frånvaro, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, om det inte är obehövt. (15 kap. 16 § skollagen)

Beslut om betyg

1. Se till att beslut om betyg fattas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Detta innebär även att olegitimerade lärare som har bedrivit undervisningen i ett ämne som inte är ett yrkesämne ska fatta beslut om betyg tillsammans med en lärare som är legitimerad. (3 kap. 16 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser huvudmannens fördelning av undervisningstid och möjlighet för elever att uppnå grundläggande behörighet, arbetsplatsförlagt lärande och rätten att gå om en kurs.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:7697) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2025 inlett en tillsyn av Praktiska Gymnasiet Trollhättan i Trollhättans kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Praktiska Gymnasiet Trollhättan följer gällande bestämmelser om skolans arbete med särskilt stöd, skolans arbete med att utreda frånvaro, beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog, huvudmannens fördelning av undervisningstid och möjlighet för elever att uppnå grundläggande behörighet, arbetsplatsförlagt lärande samt rätten att gå om en kurs.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsbesök mellan den 28 och 29 januari 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram, frånvaroutredningar och betygskatalog för vårterminen

2024. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Skolans arbete med särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av samtliga aktuella åtgärdsprogram på skolan, totalt tre stycken. Skolinspektionen har vidare tagit del av skolans rutin för extra anpassningar och särskilt stöd.

Anmälan om behov av utredning

Enligt skolans rutin för extra anpassningar och särskilt stöd samt intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn ska lärare göra en anmälan om utredning av behov av särskilt stöd efter att de har arbetat med extra anpassningar under en "ansenlig tid". Lärare säger att de inte har diskuterat hur länge extra anpassningarna ska pågå, innan de följs upp, men säger att de arbetar med extra anpassningar under mycket lång tid. På fråga till lärare om vad de gör om de befärar att elever inte kommer att kunna uppfylla betygsriterierna, trots extra anpassningar, svarar flera lärare att om extra anpassningar inte är tillräckligt ger de elever resurstid, vilket innebär att eleverna kan få extra hjälp i form av mer tid i olika ämnen av lärare eller specialpedagog. På fråga till lärare om när de anmäler att en elevs behov av särskilt stöd behöver utredas, därför att extra anpassningar inte är tillräckligt, svarar lärare att när de testat alla anpassningar de kan, men det fortsatt inte ger resultat vänder de sig till specialpedagogen. Specialpedagogen kan då komma till en lektion för att se om de kan göra på ett annat sätt och då ge förslag på andra anpassningar. På fråga om hur de

gör när det inte är tillräckligt att ge extra anpassningar svarar en lärare att hen då själv skapar möjlighet för elever att få extra tid och extra lektioner i de fall det inte fungerar med extra anpassningar. Någon lärare uppger att specialpedagogen i dessa fall även ger stöd till elever utanför klassrummet. Flera lärare säger även i intervju att de under innevarande läsår har gjort en eller flera anmälningar om att elevers behov av särskilt stöd behöver utredas, muntligt eller via skolans digitala system.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framkommer att lärare ska anmäla att elevers behov av särskilt stöd behöver utredas via ett digitalt system. Rektorn säger i intervju att hen har informerat om hur anmälan ska gå till, men uppger att alla lärare inte anmäler via systemet. Enligt rektorn förekommer det att en del lärare endast ger muntlig information till rektorn och specialpedagogen om att extra anpassningar inte fungerar. Rektorn säger i intervju att det mest troligt finns elever som i nuläget har extra anpassningar, men som inte har anmälts trots att de extra anpassningarna inte är tillräckliga.

Starta utredning om behov av särskilt stöd

Flertalet av de lärare som i intervjuer säger att de har gjort anmälningar under innevarande läsår känner inte till om dessa anmälningar har tagits emot av elevhälsan och lett till att en utredning startats. En lärare i yrkesämnen säger att hen har gjort 15 anmälningar under innevarande läsår avseende olika typer av svårigheter som påverkar elevers möjligheter att klara skolan. Flertalet lärare i både yrkes- och gymnasiegemensamma ämnen säger vidare att de har gjort mellan en och tre anmälningar vardera under innevarande läsår. Representanter för elevhälsan säger att de känner till att det kommit in tre till fyra anmälningar via deras digitala system och säger att de inte känner till att det gjorts någon anmälan från lärare som undervisar i gymnasiegemensamma ämnen. De uppger att det är mentorers ansvar att anmäla. Rektorn säger i intervju att det har kommit in närmare 20 anmälningar om att utreda elevers behov av särskilt stöd under innevarande läsår. I samband med huvudmannens yttrande efter kommunikering av underlag för beslut den 26 februari 2025 uppger huvudmannen att rektorn önskar korrigera sitt svar och att antalet anmälningar om att en elev behöver utredas för särskilt stöd vid tillfället var 7 stycken.

Representanter för elevhälsan säger att alla elever som borde utredas för eventuellt behov av särskilt stöd inte blir utredda. En representant för elevhälsan beskriver att det är specialpedagogen som ska utreda de elever som behöver utredas för behov av särskilt stöd, men säger att specialpedagogen i stället direkt har börjat jobba enskilt med elever som uppmärksammas behöva mer stöd än extra anpassningar, snarare än att först utreda elevernas behov. Även rektorn bekräftar i intervju att specialpedagogen direkt tar tag i vad som förefaller vara elevers behov och

ger enskilt stöd till elever, snarare än att följa skolans rutin och först utreda elevers behov av särskilt stöd.

Av intervju med representanter för elevhälsan och rektorn framgår att fyra utredningar har genomförts under innevarande läsår. Vidare framkommer i intervju med rektorn och representanter med elevhälsan att ett par utredningar har påbörjats, men att dessa ännu inte är klara. Enligt intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan och rektorn är personal i elevhälsan alltid involverade i arbetet med att utreda elevers behov av särskilt stöd.

Beslut om åtgärdsprogram

Av de tre åtgärdsprogram som finns på skolan framgår vilka behov av särskilt stöd som elever har samt vilka åtgärder som ska tillgodose dessa behov. I ett av åtgärdsprogrammen anges att det planerade stödet behöver följas upp noggsamt, särskilt i början. Vem som ska följa upp de angivna åtgärderna och när åtgärderna ska följas upp framgår emellertid inte av åtgärdsprogrammet. Av åtgärdsprogrammet framgår ett datum för när det ska utvärderas, men inte vem som ansvarar för utvärderingen. I intervju med rektorn och representanter för elevhälsan framkommer att de är medvetna om att de ovan angivna uppgifterna saknas.

Av intervjuer med såväl lärare som representanter för elevhälsan och rektorn framgår att eleverna ges det särskilda stöd som är beslutat i deras åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan vid sådan utredning, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Skolinspektionens utredning visar att alla lärare inte anmäler att elevers behov av särskilt stöd behöver utredas i de fall elever, trots extra anpassningar, riskerar att inte uppfylla betygskriterierna. Av intervjuer med lärare, elevhälsans personal och rektorn framkommer att det förekommer att lärare, i stället för att anmäla att elevernas behov av särskilt stöd behöver utredas då elever trots extra anpassningar riskerar att inte uppfylla betygskriterierna, hänvisar elever till stöd i form av resurstid eller enskilt stöd av lärare eller specialpedagog. Detta är en brist. Vidare visar Skolinspektionens utredning att i de fall lärare anmält att elevers behov av särskilt stöd behöver utredas ser rektorn inte alltid till att utredningar av elevers behov av särskilt stöd startar. Även om rektorn har korrigerat uppgiften om hur många anmälningar som har gjorts, visar intervjuer med såväl lärare som med elevhälsans personal och rektorn att utredningar inte alltid startar i de fall lärare anmält behov av en sådan utredning. Intervjuerna visar att specialpedagogen i stället för att starta en utredning, ger elever olika former av stödinsatser utan att först utreda deras behov. Detta är en brist. Skolinspektionens utredning visar även att det inte framgår av alla åtgärdsprogram när de ska följas upp och vem som är ansvarig för uppföljningen. Vidare framgår inte av alla åtgärdsprogram vem som är ansvarig för utvärderingen. Även detta är en brist.

Vad gäller kravet på samverkan med elevhälsan vid utredning av elevs behov av särskilt stöd, skyldigheten för rektorn att fatta beslut om att upprätta åtgärdsprogram samt kravet på att elever ska ges det särskilda stöd som är beslutat i deras åtgärdsprogram framkommer inte att Praktiska Sverige AB bryter mot bestämmelserna. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Skolans arbete med att utreda frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans statistiska sammanställning över elevfrånvaron under de senaste 12 månaderna. Av statistiken framgår att av drygt 130 elever på skolan har närmare hälften mer än 20 procents frånvaro. Av dessa elever är det 16 elever som har mer än 50 procents frånvaro, 12 elever har mellan 40 och 50 procents frånvaro och 11 elever har mellan 30 och 40 procents frånvaro. Under samma period har 15 frånvaroutredningar gjorts, enligt uppgift från huvudmannen.

På fråga till rektorn om det finns elever med omfattande frånvaro som inte har utretts svarar rektorn att det stämmer. Rektorn säger att skälet till det är att mentorer i dessa fall inte har inkommit med några anmälningar till elevhälsoteamet. Rektorn säger att enligt skolans rutin ska mentorn fylla i

uppgifter om eventuella orsaker till frånvaron och vad som framkommit i samtal med elev och vårdnadshavare i en blankett i deras digitala system. Därefter tar elevhälsoteamet över för fortsatt utredning av frånvaron och fattar beslut om eventuella åtgärder. Sådan information från lärare har enligt rektorn endast inkommit i de 15 fall där frånvaroutredningar gjorts. Representanter för elevhälsan säger att de inte kan svara på om alla elever med omfattande frånvaro utreds.

Av intervjuer med rektorn, representanter för elevhälsan och lärare framkommer vidare att de på skolan inte har definierat vad som anses vara en omfattande frånvaro och inte heller preciserat när en elevs frånvaro ska utredas eller när det kan anses vara obehövt att utreda en elevs frånvaro. Lärare uppger i intervju att de inte är av uppfattningen att elever inte utreds, då lärarna i de flesta fall har kännedom om varför elever är mycket frånvarande. Lärare ger som exempel att de känner till att någon elevs frånvaro beror på att eleven arbetar parallellt med sin skolgång och att någon elevs frånvaro beror på att eleven har återkommande externa vårdkontakter. I intervju med rektorn framkommer även att när de på skolan redan har kännedom om vad elevers frånvaro beror på utreder de inte elevernas frånvaro i första hand.

Rättslig reglering

Av 15 kap. 16 § skollagen framgår att en elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Vid upprepade eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt.

Av förarbetena (prop. 2017/18:183 "En gymnasieutbildning för alla" s. 75 f och s. 139) framgår att en frånvaroutrednings omfattning och form bör avgöras i det enskilda fallet men det är angeläget med dokumentation och uppföljning. Vidare framgår att fokus bör vara på att i samråd med elev, och i förekommande fall med vårdnadshavare, sätta in åtgärder som gör att eleven kan bryta ett negativt frånvaromönster. På så sätt kan arbetet med att tidigt fånga upp elever som löper risk att avbryta studier eller som mår dåligt stärkas. Arbetet med en elevs frånvaro kan pågå under lång tid och bestå av omfattande utredningsmaterial. Det är därför angeläget med tydliga rutiner för hur arbetets alla delar dokumenteras. Av lagtexten framgår dock att en utredning inte behöver göras om det är obehövt. Det kan t.ex. gälla vid en beviljad längre ledighet eller om rektorn redan har kännedom om återkommande behov av vårdbesök.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att utreda elevers frånvaro. Skolinspektionens utredning visar att närmare hälften av skolans 130 elever under de senaste 12 månaderna har en frånvaro som överstiger 20 procent, att 39 av dessa elever har en frånvaro över 30 procent och att 28 av dessa elever har en frånvaro som överstiger 40 procent. Trots detta har endast 15 frånvaroutredningar gjorts de senaste 12 månaderna. Intervju med rektorn visar att det finns elever som har omfattande frånvaro som inte har utretts. Intervjuer med såväl rektorn som med elevhälsans personal och lärare visar vidare att de på skolan inte har diskuterat när det är obehövligt att utreda en elevs frånvaro. Intervjuer med såväl lärare som med rektorn visar även att elevers frånvaro inte alltid utreds om det är känt vad frånvaron beror på. Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att det är sannolikt att rektorn inte ser till att upprepade och längre frånvaro alltid utreds, om det inte är obehövligt. Att lärare inte har anmält att elevers frånvaro ska utredas föranleder ingen annan bedömning då det inte finns något krav på att sådana anmälningar görs innan utredningar genomförs.

Beslut om betyg och dokumentation i betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beslut om betyg

Skolinspektionen har tagit del av en förteckning över undervisande lärare på skolan samt skolans betygskatalog för vårterminen 2024. Av betygskatalogen framgår att två lärare; lärare A och lärare B, har signerat betyg i kurserna samhällskunskap 1a1 och religion 1. Av inkommen lärarförteckning och intervju med lärare och rektorn framgår att båda lärarna är legitimerade. Lärare A och rektorn uppger att lärare B har vikarierat för lärare A under delar av föregående läsår, men att lärare A åter var i tjänst i mars 2024. Läraren berättar att hen själv undervisade i kurserna från att hen kom tillbaka och att läraren var den som undervisade klasserna vid tiden för betygssättningen i juni 2024. Lärare A och rektorn uppger att de två lärarna beslutade om betygen tillsammans och därför har också båda lärarna signerat betygskatalogen.

Av betygskatalog för vårterminen 2024 framgår vidare att lärare C ensam signerat betygskatalogen i kursen idrott och hälsa 1. Enligt den av huvudmannen inskickade lärarförteckningen och intervju med rektorn saknar lärare C lärarlegitimation. Rektorn uppger i intervju att läraren ensam har fattat beslut om betyg i kursen. Rektorn förklarar detta med att rektorn har missat att läraren inte ensam får fatta beslut om betyg, då läraren har en genomgången lärarutbildning, men däremot inte har begärt ut någon lärarlegitimation.

Dokumentation i betygskatalog

Av skolans betygskataloger för vårterminen 2024 framgår att uppgifter om beslut om betyg är daterade och att betygssättande lärare har signerat betygskatalogen. Vidare innehåller betygskatalogen bland annat uppgifter om Skolverkets skolenhetskod, skolform, namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen, namn på eleven och elevens personnummer eller motsvarande samt namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

Enligt 8 kap. 8 § gymnasieförordningen ska beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog.

Enligt 6 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ska beslut om betyg föras in i betygskatalogen i anslutning till att kursen har avslutats. Av 7 § samma föreskrift framgår vidare att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med egenhändig signatur. Enligt 8 § samma föreskrift ska en betygskatalog bland annat innehålla uppgift om Skolverkets skolenhetskod, skolform, namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen, namn på eleven och elevens personnummer eller motsvarande samt namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att beslut om betyg inte fattas i enlighet med författningarnas krav. Utredningen visar att två legitimerade lärare gemensamt har fattat beslut om betyg i kurserna samhällskunskap 1a1 och religion 1, trots att endast en av lärarna undervisade i kurserna vid tiden för betygssättningen. Vidare visar Skolinspektionens utredning att en olegitimerad lärare ensam har fattat beslut om betyg i kursen idrott och hälsa 1 under vårterminen 2024.

Vad gäller kravet på dokumentation av beslut om betyg i betygskatalog framkommer inget annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Praktiska Sverige AB verksamhet vid Praktiska Gymnasiet Trollhättan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller skolans arbete med särskilt stöd, skolans arbete med att utreda frånvaro samt beslut om betyg. Det finns därför skäl att förelägga Praktiska Sverige AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Huvudmannens fördelning av undervisningstid och möjlighet för elever att uppnå grundläggande behörighet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Inför tillsynen har Skolinspektionen begärt att få del av skolans poängplaner och fick då ett dokument per klass, benämnda "timplan", för respektive program och år. Av dessa dokument framgår att huvudmannen har fördelat mellan 2 518 och 2 620 undervisningstimmar för elever som går i år 1 och år 2 på barn- och fritidsprogrammet, hantverksprogrammet, vård- och omsorgsprogrammet, el- och energiprogrammet och bygg- och anläggningsprogrammet.

I de inkomna timplanerna finns ingen undervisningstid utlagd i kurserna svenska 3 och engelska 6 för samtliga program i år 1 och 2 och inte heller i svenska 2 för hantverksprogrammet, år 1. Rektorn säger att de inkomna timplanerna är skolans arbetsdokument och inte huvudmannens beslut om fördelning av undervisningstid, men att de utgår från huvudmannens beslutade timplaner. Att det i arbetsdokumenten inte ingår några fördelade timmar för alla kurser som ger högskolebehörighet förklarar rektorn med att dessa kurser ligger fördelade i ett tillhörande dokument i det digitala systemet och att dessa inte syns i det underlag som skickats till Skolinspektionen. Rektorn säger att samtliga kurser ligger synliga för eleverna via det digitala systemet och att tid även är fördelat i de kurser som ger grundläggande högskolebehörighet. Dessa uppgifter bekräftas av huvudmannen i samband med kommunikering av underlag för beslut.

I intervju uppger samtliga tillfrågade elever i år 2 att de kurser som ger grundläggande behörighet ingår i deras individuella studieplaner och att de har behövt välja bort de kurser som eleverna inte vill läsa. Av intervju med lärare och rektorn framgår vidare att elever som går i år 1 gör sina val inför

är 2 och att de elever som då inte vill läsa högskoleförberedande kurser kan välja bort dessa.

Rättslig reglering

Av 16 kap. 17 § skollagen framgår att utbildningen på nationella program ska bedrivas som heltidsstudier. Av samma kapitel 18 § framgår att eleverna har rätt till ett minsta antal undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid). Den garanterade undervisningstiden för elever på yrkesprogram som omfattar 2 800 gymnasiepoäng är 2 720 undervisningstimmar och för elever på yrkesprogram som omfattar 2 700 gymnasiepoäng är 2 625 undervisningstimmar.

Av 4 kap. 22 § gymnasieförordningen framgår att för nationella program i gymnasieskolan beslutar huvudmannen om antalet undervisningstimmar för varje kurs och gymnasiearbetet samt om hur undervisningstiden ska fördelas över läsåren. Huvudmannen ska redovisa hur eleven har fått sin garanterade undervisningstid.

Av 16 kap. 3 § skollagen framgår att ett yrkesprogram ska innehålla det som krävs för att eleverna ska uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå. En elev ska dock ha rätt att välja bort delar av det som krävs för grundläggande behörighet enligt vad som framgår av bilaga 2.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetsplatsförlagt lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I inkommen dokumentation och av intervjuer med personal och elever framkommer att elever på barn- och fritidsprogrammet och försäljning- och serviceprogrammet går lärlingsutbildning. Enligt inkomna poängplaner är något mer än, eller minst, 50 procent av elevernas studietid förlagd till apl. Av inkomna scheman och i intervjuer med lärare och elever framkommer att elever som är lärlingar är ute på apl under hela läsåret, två dagar i veckan under år ett och tre dagar i veckan under år två och år tre. Härtill har eleverna sammanhängande apl under vissa perioder i upp till fyra veckor. Enligt inkommen dokumentation och intervjuer med personal och elever har elever på övriga gymnasieprogram minst 15 veckors apl.

I intervju med elever och lärare på barn- och fritidsprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammen framkommer att samtliga elever har apl-platser. Av intervjuer med elever och lärare på övriga program framkommer att det finns enstaka elever som nu saknar apl-plats eller som under en period av höstterminen saknade en apl-plats. I samtliga intervjuer framkommer att elever som inte har någon apl-plats får komma in till skolan för att få undervisning i olika ämnen tills en ny apl-plats är anskaffad. Enligt intervju med elever kan de som saknar en apl-plats få ta igen apl som de tidigare missat antingen genom att ha ytterligare en dag i veckan på apl eller genom några veckors sammanhängande apl. Även lärare säger att när de hittar en apl-plats får elever vara mer på apl för att ta igen den tid som de tidigare missat.

Rättslig reglering

Av 16 kap. 11 § skollagen framgår det att inom yrkesprogrammen får det finnas gymnasial lärlingsutbildning, som börjar det första, andra eller tredje läsåret. Vidare framgår av 16 kap. 16 § skollagen andra stycket, att ett yrkesprogram ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande.

Av 4 kap. 12–13 §§ gymnasieförordningen framgår att arbetsplatsförlagt lärande ska förekomma på alla yrkesprogram i gymnasieskolan i minst 15 veckor. En elev som går gymnasial lärlingsutbildning ska i stället genomföra mer än hälften av denna utbildning som arbetsplatsförlagt lärande. Omfattningen ska då räknas från och med det läsår som eleven påbörjar den gymnasiala lärlingsutbildningen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Praktiska Sverige AB brutit mot bestämmelserna när det gäller att arbetsplatsförlagt lärande. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Rätten att gå om en kurs

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med elever och lärare framkommer att elever som inte når upp till minst betyget E får information av mentorer och rektorn om att de har rätt att göra en prövning och att eleverna sedan får söka till prövning. Elever och lärare säger att eleverna kan läsa om kursen matematik 1 a, men eleverna säger att de inte vet om det går att gå om någon annan kurs. Elever säger att i stället för att börja om en hel kurs får de göra en prövning och då fokusera på de delar av kursen som eleven har kvar för att nå upp till att få minst ett E i betyg. Av intervjuer med lärare framkommer vidare att för de elever som ska göra prövning i ämnet svenska har de en planering med

uppgifter för hela terminen i skolans digitala planeringsverktyg och eleverna får komma till lektionstillfällen för att göra examinationer på plats på skolan. Vidare säger lärare att skillnaden mellan att gå om en hel kurs och att göra en provning ligger i hur stor del av kursen som eleven saknar godkänt i. Lärare säger dock att de inte känner till om det är möjligt att gå om en hel kurs i yrkesämnena. Rektorn uppger i intervju att elever som får F i en kurs erbjuds att gå om kursen, men säger att ingen elev har valt att göra det. Elever som får F i en kurs får även information om att de kan göra en provning. Rektorn säger att skolans upplägg kring provningar på många sätt kan liknas vid att gå om en kurs, men med fokus på de delar av kursen som eleverna inte blivit godkända i. Själva provningen sker däremot, enligt rektorn, på hela kursen.

Rättslig reglering

Av 9 kap. 1 § gymnasieförordningen framgår att om en elev inte har fått ett godkänt betyg i en kurs har eleven rätt att läsa kursen en gång. Har eleven slutfört samma kurs två gånger och inte fått ett godkänt betyg får eleven läsa kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Praktiska Sverige AB brutit mot bestämmelserna när det gäller rätten att gå om en kurs. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

X Viveka Berglund

Beslutsfattare
Signerat av: Viveka Berglund

X Therése Mineur

Föredragande
Signerat av: Therése Mineur

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Johan Bohman medverkat.